

- Розділи науки про мову
 - 1)Морфологія (Вивчає частини мови)
 - Фонетика (Звуки)
 - 3) Граф<mark>іка (*Букв*и</mark>)
 - 4) Орфо<mark>гр</mark>афія (*Правильне написання*)
 - 5) Орфоепія (Правильна вимова)
 - 6) Лексико<mark>логія (Лексика, значення, в</mark>живання і походження)
 - 7) Словотвір (Способи творення слів)
 - 8) Лексикографія (Правила укладання словників)
 - 9) Стилістика (Стилі мовлення)
 - 10) Фразеологія (Стійкі сполучення слів)
 - 11) Пун<mark>ктуація (*Вживання розділових знаків*)</mark>
 - 12) Синтаксис (Словосполучення і речення)
 - 13) Етимологія (*Походження слів*)
 - 14) Морфемі<mark>ка (*Значущі частини сло<mark>ва)</mark>*</mark>

Частини мови

ЧИСЛІВНИК

ДІЄСЛОВО

САМОСТІЙНІ

ПРИКМЕТНИК

ЗАЙМЕННИК

СЛУЖБОВІ

прийменник сполучник частка

Частини мови

Частини мови					
Змінні	Незмінні Самостійні Службові Вигук				
Самостійні			Вигук		
Іменник Прикметник Числівник Займенник Дієслово → Дієприк- метник (змінна форма дієслова) → Дієпри- слівник (незмінна форма діє- слова)	Прислівник	Прийменник Сполучник Частка			

- ФОРМИ ДІЄСЛОВА

Назва форми	Загальне значення	Питання	Приклади
НЕОЗНАЧЕНА ФОРМА	ДІЯ, СТАН АБО ПРОЦЕС ПОЗА ЧАСОМ ЧИСЛОМ, ОСОБОЮ	<u>що Робити?</u> що зробити?	ПИСАТИ, НАМАЛЮВАТИ
особове дієслово	дія, стан предмета	<u>ЩО РОБЛЮ? ЩО</u> ЗРОБЛЮ? ЩО РОБИВ? ЩО БУДУ РОБИТИ?	ПИШУ, МАЛЮВАЛИ
ДІЄПРИКМЕТНИК	ОЗНАКА ПРЕДМЕТА ЗА ДІЄЮ	<u>ЯКИЙ? ЯКА? ЯКЕ?</u> <u>ЯКІ?</u>	ПИСАНИЙ, МАЛЮЮЧИЙ
БЕЗОСОБОВА ФОРМА НА -НО, -ТО	ДІЯ,ЩО СПРИЙМАЄТЬСЯ ЯК РЕЗУЛЬТАТ	що зроблено?	ПИСАНО, НАМАЛЬОВАНО
дієприслівник	ДОДАТКОВА ДІЯ, ОБСТАВИНА ДІЇ	<u>ЩО РОБЛЯЧИ?</u> <u>ЩО ЗРОБИВШИ?</u>	ПИШУЧИ, НАМАЛЮВАВШИ

<u>ПРИСЛІВНИК</u> – це самостійна частина мови, що вказує на ознаку дії, стану або міру вияву іншої ознаки

Як? Скільки? Куди? Де? Чому? Відколи? Навіщо?

РОЗРЯДИ ПРИСЛІВНИКІВ ЗА ЗНАЧЕННЯМ

Якісно-означальні *ЯК*? Швидко, зручно, тепло

Кількісно-означальні *НАСКІЛЬКИ? СКІЛЬКИ*?

Дуже, трохи, багато

Способу дії ЯКИМ СПОСОБОМ? Пошепки, верхи Місця *ДЕ? КУДИ? ЗВІДКИ?*

Далеко, тут, здалеку, внизу

Часу *КОЛИ? ДО <mark>ЯКОГО ЧАСУ</mark>?*

Вчора, здавна, доти

Причини ЧОМУ?

Спросоння, згарячу, зопалу

Мети *НАВІЩО? Наперекір, навмисне*

<u>Проста</u> форма

Тепліше

вищий

Більш (менш) тепло 🥌 Найтепліше НАЙВИЩИЙ

> Найбільш (найменш) тепло

<u>Складена</u> форма

<u>ГРАМАТИЧНІ</u> <u>ОЗНАКИ</u>

НЕ ЗМІНЮЄТЬСЯ

Утворюється за допомогою суфіксів

- -o, -e (щиро, добре)
- -и (по-братськи);
- -ому, -єму (помоєму, понашому)

Утворюється від іменників, прикметників, числівників, займенників

ОБСТАВИНА, ЧАСТИНА СКЛАДЕНОГО ПРИСУДКА

Тепло

числівник

частина мови

вказує на кількість, порядок при лічбі відповідає на питання скільки? котрий? у реченні - другорядний член

КІЛЬКІСНІ

порядкові

СКІЛЬКИ? сто тисяча

КОТРИЙ? перший сотий тисячний

змінюються за відмінками змінюються, як прикметники

С всі авторські права закищено

видавництво "сполок", з питань придвания таблиць звертайтеся за тел (044) 550-7171, 554-2877

Лінгвістична гра (усно)

З<u>н</u>айомий, о<u>д</u>ин, п<u>а</u>хучий, пусто, о<u>б</u>ов'язок, д<u>в</u>а, д<u>е</u>в'яносто, в<u>н</u>очі, с<u>п</u>ритний, думка, тридцятий, о<u>к</u>уляри, ж<u>а</u>дібно, с<u>і</u>мсот, сумно, с<u>в</u>ітанок, н<u>а</u>йкращий, в<u>п</u>равна, с<u>к</u>оро, в<u>е</u>ликий, привабливі, д<u>и</u>хання, чудово, в<u>і</u>льний.

Іменник Прикметник Прислівник Числівник

Групи числівників за будовою

Складні Складені Прості (один (два і (два і більше слів) корінь) більше коренів) Два, сорок, П'ятдесят, Двадцять сто, чотириста, чотири, триста тисяча, CTO мільйон, тридцять мільярд п'ять

Розподільний диктант (письмово)

http://mail-s0351455.83

Розп<mark>оділит</mark>и на три групи числівники: прості, складні, складені.

• Кількасот, п'ятий, сто, тридцять сім, нуль цілих тридцять п'ять сотих, два, обидва, дванадцять, п'ять, сто вісімдесят шість, дев'яносто, дві п'яті.

РОЗРЯДИ ЗАЙМЕННИКІВ

за значенням і граматичними ознаками виділяють дев'ять розрядів займенників:

Назва розряду

Займенники

ОСОБОВІ

я, ти, він, вона, воно, ми, ви, вони

зворотний

себе

ПИТАЛЬНІ

хто? що? який? чий? котрий? скільки?

відносні

хто, що, який, чий, котрий, скільки

НЕОЗНАЧЕНІ

хтось, хто-небудь, абихто, щось, казна-що, дехто, деякий, хтозна-який...

заперечні

ніхто, ніщо, ніякий, нічий, нікотрий, ніскільки, жодний

ПРИСВІЙНІ

мій, твій, наш, ваш, свій, їхній, його, її

ВКАЗІВНІ

той (отой), цей (оцей), такий (отакий), стільки

ОЗНАЧАЛЬНІ

весь, всякий, кожний, сам, самий, інший

Пояснювальний диктант

http://mail-s0035surpe.xx

Записати речення, знайти займенники, визначити розряд за значенням, провідміняти вона, свій.

• Без ядра горіх ніщо, як і людина без серця. Мудрим ніхто не вродився, а навчився. Весна ледачого не любить, вона проворного голубить. Кожна лисичка свій хвостик хвалить.

"Дерево морфології"

Розділ науки про мову морфологію можна уявити деревом, його гілки - частинами мови, листя на гілках — словами.

Намалюйте дерево морфології, наведіть приклади слів на кожну з частин мови.

Домашне завдання

Записати речення. У кожному з речень назвати частини мови самостійні та службові. Пояснити, у чому полягає різниця між самостійними та службовими частинами мови. Яка частина мови не належить ні до самостійних, ні до службових? Навести приклади.

• І. Журавлі лишають гнізда, холодком дихнули хмари. (Б.Олійник.) Зажурився на гнізді останній лелека, десь і він уже зібрався у краї далекі. (Л.Климчук.) Над ланами, гей, над ланами пролітали гуси клинами. (А.Качан.)